

ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

★ ผศ. เต็มศักดิ์ คทวณิช

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีปัจจัยที่ศึกษาประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทาง การเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 801 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลด้านส่วนตัว แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามบุคลิกภาพ แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา และแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการศึกษาพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่าง นักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36, 3.39, 3.51, 3.47, 3.16, 3.61, 3.40 และ 2.61 ตามลำดับ
- ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่าง นักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่าง นักศึกษากับเพื่อน อยู่ในระดับสูง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95, 3.80 และ 3.83 ตามลำดับ
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน และความ

ภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านครอบครัว 1 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน 1 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ บุคลิกภาพ และยังสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 4.30

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\text{คะแนนดิบ} = 1.63 + 0.28 (\text{บุคลิกภาพ})$$

4.2 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} = 0.21 (\text{บุคลิกภาพ})$$

คำสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate factors related to Learning achievement of undergraduate students of Rajamangala University of Technology Krung Thep. The factors of this study were personal factors : self-efficacy; achievement motivation; personality; and self-esteem, the family factor : the students and guardian relationship, and the classroom environment: the students and their teacher relationship ; the students and the other senior students relationship; and the relationship among the students and their friends. The subjects of the study were 801 freshmen of the undergraduate students of RMUT Krung Thep in the academic year 2548. The research instruments were a personal questionnaire, personality questionnaire, expectation of the guardian for the students, classroom environment questionnaire, the students and their teachers relationship questionnaire, the students and the other senior students relationship questionnaire; and a questionnaire of the relationship among the students and their friends. The research statistics were Pearson Product Moment Correlation and Multiple Regression analysis.

The results of the study were as follows :

1. The means of the following factors : self-efficacy; achievement motivation, personality, self-esteem, classroom environment, the students and their teachers relationship, the students and other senior students relationship, and the achievement of the freshmen students of RMUT Krung Thep were average and their mean scores were 3.36, 3.39, 3.51, 3.47, 3.16, 3.61 and 2.61, respectively.

The mean scores of the expectation of the guardian for the students, the students and their guardian relationship, and the relationship among the students and their friends were high and their mean scores were 3.95, 3.80 and 3.83, respectively.

2. Statistically significant positive relationships were found between the freshmen students' personality achievement motivation, self-efficacy, self-esteem and their Learning achievement at .01.

Statistically significant positive relationships existed between the freshmen students' the students and their guardian relationship and their Learning achievement at .01.

Statistically significant positive relationships existed between the relationships among the students and their friends and their Learning achievement at .05.

3. The freshmen students' personality significantly predicted their Learning achievement at .01, with 4.30%

variability in Learning achievement predicted from the stated factor.

4. The following equations proved to be statistically significant predictors of the students' Learning achievement at .01 level :

In terms of raw scores

$$\text{Raw scores} = 1.63 + 0.28 (\text{personality})$$

In terms of standard scores

$$\text{Standard scores} = 0.21 (\text{personality})$$

Keyword : Learning achievement, personality, achievement motivation, self-efficacy, students and guardian relationship and relationship among the students and their friends

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศใดประเทศหนึ่ง จะสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรของประเทศนั้น เป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ของโลก ในยุคแห่งกระแสโลกาภิวัตน์หรือยุคของข้อมูลข่าวสารดังเช่นปัจจุบัน จึงส่งผลทำให้นานาประเทศ ทั่วทุกภูมิภาคของสังคมโลกเกิดการต่อสู้แข่งขันกัน อย่างรุนแรงในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศของตนสามารถ ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีทัดเทียมกับ อารยประเทศทั้งหลาย ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ความ พยายามที่จะส่งเสริมและพัฒนาประชากรใน ประเทศของตนจึงเป็นความจำเป็น ที่ต้องเกิดขึ้น อย่างหลีกเลี่ยงมิได้

สำหรับประเทศไทยนั้น ก็ตกอยู่ในกระแส ความเปลี่ยนแปลงของโลกดังกล่าวนี้ด้วยเช่นกัน การมุ่งพัฒนาคุณภาพของจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้อง

กระทำอย่างเร่งด่วนดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) ที่ได้ให้ความสำคัญกับการมุ่งพัฒนาคุณภาพของ ประชาชนชาวไทยแบบองค์รวม โดยเน้นให้คนเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนาด้วยการผสมผสานระหว่าง มิติทางจริยธรรม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เข้าด้วยกัน รวมทั้งสอดคล้องให้กลายเป็นส่วนหนึ่ง ของวิถีชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจแบบ พอเพียง เพื่อสร้างคนไทยให้มีชีวิตที่สมดุลโดยมี จิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สามารถ พึ่งตนเองได้ควบคู่ไปกับการยืนหยัดอยู่บนเวทีโลกได้ อย่างสมศักดิ์ศรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544 : 1) แต่การที่จะ พัฒนาประชากรให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ของแผนพัฒนาฯ ได้นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องส่งเสริม กระบวนการศึกษาในทุกกระดับให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุดอย่างแท้จริงเสียก่อน ทั้งนี้เพราะการที่ ทรัพยากรมนุษย์จะมีคุณภาพได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ ระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานสำคัญ (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ และคณะ. 2530 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 1) ที่ระบุว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่าง ยิ่งในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า ของประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และ วัฒนธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติทางการศึกษาของ ประเทศที่พัฒนาแล้วชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ระดับ คุณภาพทางการศึกษาของประชากรมีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ภารกิจ หลักที่สำคัญของแต่ละมหาวิทยาลัย คือ จะจัด กระบวนการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมบุคคลเหล่านี้ให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งมีบุคลิกภาพ คุณธรรม และจริยธรรม อันเหมาะสมดีงาม มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมและวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามความเจริญด้านเศรษฐกิจและก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกปัจจุบัน (ประกอบคุปรัตน์. 2530 : 187)

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย รวมทั้งดัชนีบ่งบอกถึงคุณภาพของนักศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา ทั้งนี้เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมทั้งประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม และจากการเรียนการสอน (ไพศาล หวังพานิช. 2523 : 137) ซึ่งสอดคล้องกับ กู๊ด และคนอื่น ๆ

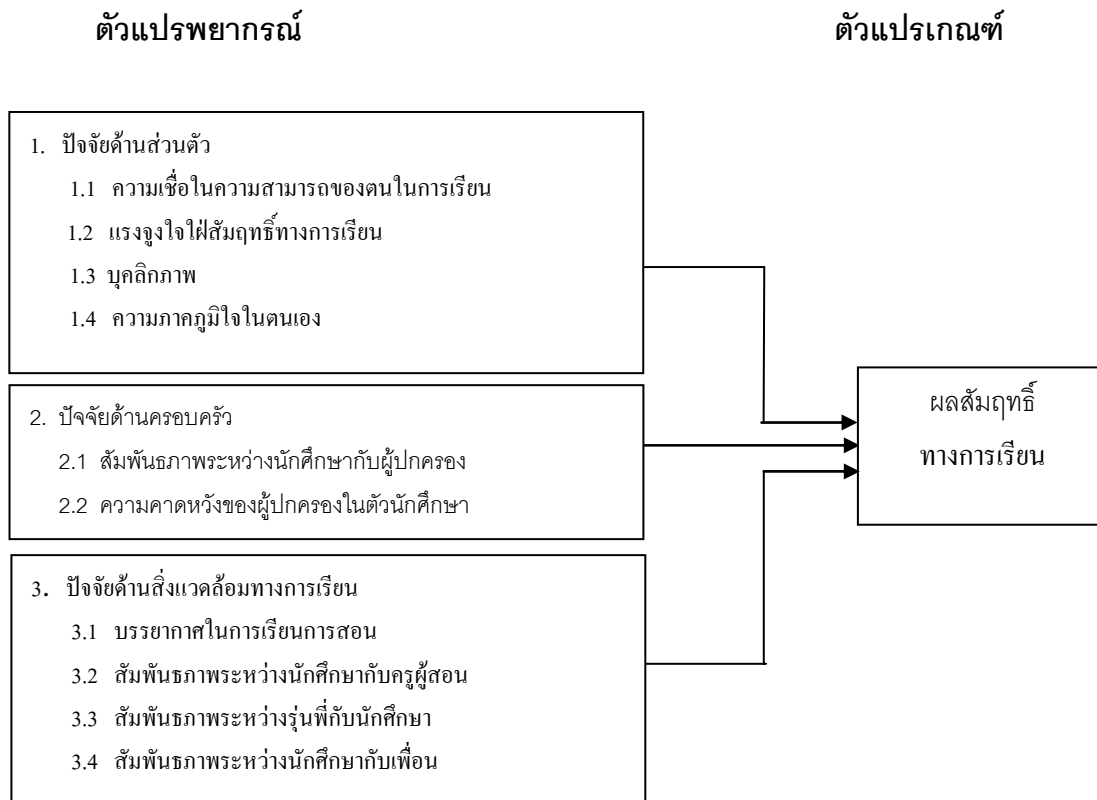
(Good and Others. 1973 : 7) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างร่วมกัน

จากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจว่ามีปัจจัยประการใดบ้างที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งผลวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้กับครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองของนักศึกษาเพื่อจะได้นำไปพัฒนาตัวนักศึกษา รวมทั้งประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อันจะเป็นการเสริมสร้างนักศึกษาให้เป็นทรัพยากรที่เปี่ยมไปด้วยคุณภาพ เพื่อออกไปช่วยพัฒนาสังคมสมดังเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย สืบไป

แนวคิด ทฤษฎี : กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดและขั้นตอนการวิจัย ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของคนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2. เพื่อค้นหาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน อย่างน้อยหนึ่งปัจจัยสามารถพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากร เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2548 รวม 8 คณะวิชา จำนวน 1,174 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทุกคณะวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 801 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้คณะวิชาเป็นชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนตัว ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

1.1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

1.2 แบบสอบถามความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน จำนวน 11 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.43

1.3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.74

1.4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.55

1.5 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

2.1 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

2.2 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา จำนวน 6 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.49

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

3.1 แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน จำนวน 20 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73

3.2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน จำนวน 12 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

3.3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา จำนวน 8 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน จำนวน 9 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทั้งสิ้น 801 ฉบับ ไปให้นักศึกษาตอบด้วยตนเองระหว่างวันที่ 12 มิถุนายน 2549 ถึง 23 มิถุนายน 2549 โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 801 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่นักศึกษาตอบข้อมูลครบทุกข้อคำถามอย่างสมบูรณ์ ปรากฏว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

สมบูรณ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามเหล่านั้นมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

3. ค้นหาตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่าง นักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36, 3.39, 3.51, 3.47, 3.16, 3.61, 3.40 และ 2.61 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่าง

นักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่าง นักศึกษากับเพื่อน อยู่ในระดับสูง และมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.95, 3.80 และ 3.83 ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยด้านครอบครัว 1 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .119

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน 1 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .073

3. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ บุคลิกภาพ และยังสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 4.30 ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์ แบบ Stepwise

ปัจจัยพยากรณ์	b	SEb	B	R	R ²	F	Sig
X ₃	0.28	0.05	0.21	0.21	0.01	36.03**	.00
R	=	0.21					
R ²	=	0.043					
SE	=	0.165					
a	=	1.63					

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 โดยใช้คะแนนดิบ

$$\text{คะแนนดิบ} = 1.63 + 0.28 (\text{บุคลิกภาพ})$$

4.2 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} = 0.21 (\text{บุคลิกภาพ})$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ด้วย โดยเฉพาะ นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพประเภทรักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ต้องการการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว เร่งรีบ ย่อมมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาประเภทเฉื่อยชา ทำงานไปเรื่อย ๆ โดยไม่หวังผลสำเร็จของงาน ไม่ชอบการต่อสู้แข่งกับผู้อื่น ดังที่ ฟลีตแมน และโรสแมน (Friedman and Roseman. 1974 : 194) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บุคลิกภาพแบบ เอ จะมีลักษณะ เร่งร้อน ชอบการแข่งขัน ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย มีความมานะพยายามทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานให้เสร็จโดยรวดเร็ว ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี จะมีลักษณะเฉื่อยชา ไม่รีบร้อน ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงาน จากลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าว บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จึงน่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าบุคคลที่มี

บุคลิกภาพ แบบ บี ซึ่งสอดคล้องกับ สตรูบ และโบลันด์ (Strube and Boland. 1968 ; อ้างอิงจาก จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 23) ที่ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี มีผลต่อสมรรถภาพและความเพียรพยายามในการทำงานของบุคคล ผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่บุคลิกภาพ แบบ เอ จะได้รับความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรพยายามในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางลบ กล่าวคือ ถ้างาน มีความยากมากขึ้น บุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง แต่จะมีความเพียรพยายามในงานที่มีระดับความยากปานกลาง ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพ แบบ บี นั้น ความเชื่อถือในความสำเร็จ และความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และความยากของงานกับความเพียรพยายาม จะมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะเป็นบุคคลที่มีความทะเยอทะยานในการเรียน กระตือรือร้นทางการเรียน มีความกล้าทางการเรียน รับผิดชอบต่อการเรียน รู้จักวางแผนทางการเรียน มีเอกลักษณ์ทางการเรียนเฉพาะตัว ซึ่งนักศึกษาคนใดที่มีลักษณะเช่นนี้ ย่อมจะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังที่ แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110-111) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่น มีความพยายามจะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะเกิดความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และไม่สบายใจเมื่อทำงานไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลว นอกจากนี้ ไวเนอร์ (Weiner. 1972 : 203-215) ยังได้เปรียบเทียบผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกับผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ใ้ว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะตั้งใจทำงานดีกว่าอดทนต่อความล้มเหลว ชอบทำงานที่มีความสลับซับซ้อน ชอบริเริ่ม กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ สอดคล้องกับ รัสเซลล์ (Russell. 1969 : 263-266) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก เกรด 9 โดยใช้แบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษา และการอ่าน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 62-63) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียนที่แตกต่างกันของนักศึกษาสามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน ไม่ว่าจะเรียนวิชาใดก็ตาม นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่รับรู้ถึงความรู้ความสามารถของตน ยังต้องมีความคาดหวังว่าตนมีความสามารถพอที่จะบรรลุความสำเร็จตามที่ตนปรารถนาได้ด้วย ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองประการนี้จะส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนอย่างมีเป้าหมาย จึงยอมที่จะส่งผลทำให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน สอดคล้องกับ เดวิส (Davis. 1999 : 152) ที่ได้ศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการศึกษาผู้ใหญ่ โดยพิจารณาปัจจัยด้านกำเนิด ความเชื่อในความสามารถของตนเอง ได้แก่ ประสบการณ์ ความสำเร็จจากตัวแบบ และการชักจูงใจจากวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า การสอนแบบต่าง ๆ มีนัยสำคัญในการก่อให้เกิดความเชื่อในความสามารถของตนเอง และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นด้วย นอกจากนี้ นวพร เชิดฉาย (2545 : 62) ได้ศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขายในสาขาพาณิชยการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการขาย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองในระดับที่แตกต่างกัน ย่อมสามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย ทั้งนี้เพราะความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความรู้สึกของนักศึกษาที่ได้จากประเมิน

ตนเองจากการกระทำของตน และได้รับการยอมรับจากบิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อน ครูอาจารย์ และสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ มองเห็นความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นกับตน ทำให้เกิดความเชื่อในคุณค่าในตนเอง ดังนั้นการที่นักศึกษาจะเกิดความภาคภูมิใจในตนเองได้จึงต้องพยายามเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงจนเป็นที่ยอมรับของทุกคน ดังที่นิวแมน (สมพิศ ไชยกิจ. 2536 : 13 ; อ้างอิงจาก Newman. 1986) ที่กล่าวว่า บุคคลที่รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีคนรัก ได้รับการยกย่องหรือประสบความสำเร็จ มักจะประเมินตนเองในด้านดี เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แต่หากบุคคลใดมีความรู้สึกว่าไม่มีใครสนใจ ไม่ได้ได้รับการยอมรับ ถูกเหยียดหยาม หรือไม่ประสบความสำเร็จ จะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าตนเองไร้คุณค่า ซึ่งความรู้สึกดังกล่าว จะทำให้บุคคลนั้นขาดความเชื่อมั่นและไม่ภาคภูมิใจในตนเอง ฉะนั้นความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองที่แตกต่างกัน จึงส่งผลต่อความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ของบุคคลสอดคล้องกับ เซนติ (สุนารี เตชะไชยวัฒน์. 2527 : 22 ; อ้างอิงจาก Centi. 1965) ที่ได้ศึกษาการประมาณค่าตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัย ก่อนและหลังการได้รับทราบคะแนนสอบ

ในภาคแรก ผลที่ได้คือ นักศึกษาที่ทราบว่าคะแนนของตนไม่ดี จะสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง และพยายามหาเหตุผลที่ได้คะแนนต่ำ โดยเริ่มรู้สึกไม่พอใจหลักสูตร ครู โรงเรียน และเพื่อนร่วมชั้น ในที่สุด ก็หนีโรงเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงอีก

2. ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองในระดับที่ต่างกัน สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย ทั้งนี้เพราะถ้าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองเป็นไปในทาง ที่ดีแล้ว ผู้ปกครองก็จะแสดงความรัก ความห่วงใย ให้ความไว้วางใจในตัวนักศึกษา ส่งเสริมการทำ กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งจะรับฟังปัญหาและให้คำชี้แนะด้วยความเต็มใจ รวมทั้งให้การสนับสนุนด้าน การเรียนอย่างพอเพียง ส่วนนักศึกษาเองจะตอบสนองด้วยการเชื่อฟังคำสั่งสอนช่วยเหลืองาน ที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ด้วยความเต็มใจ ยอมรับกฎระเบียบภายใน ครอบครัว ขอคำแนะนำจาก ผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาทั้งด้าน การเรียนและด้านส่วนตัว ตลอดจนการรายงานให้ผู้ปกครองได้รับทราบถึงความก้าวหน้าทางการเรียนของตนด้วย พฤติกรรมที่นักศึกษาและผู้ปกครองแสดงต่อกันเช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงความรัก

ความผูกพัน ความหวังใย และเอื้ออาทรต่อกัน สัมพันธภาพภายในครอบครัว ที่ดีเช่นนี้ ย่อมนำมาซึ่งความสุข ภายในครอบครัว ทำให้นักศึกษาสามารถเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องวิตกกังวลกับเรื่องในครอบครัว มีกำลังใจที่จะฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ทางการศึกษาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงทำให้นักศึกษามีแนวโน้ม ที่จะมียุทธศาสตร์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองในทางที่ไม่ดี ดังที่ โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ได้กล่าวว่า วิธีการในการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา กับเด็ก จะอธิบายลักษณะของเด็กได้หลาย ๆ ลักษณะ ตามที่เขารับเอาเอกลักษณ์ทางสังคมไว้ และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติตัวให้เป็นไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามที่ได้กำหนดไว้ด้วย บุคคลเหล่านี้จะสอนให้เด็กรู้จักตัดสินใจตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วัฒนา พุ่มเล็ก (2533 : 97) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนต่ำในระดับมัธยมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความใกล้ชิดกับบิดามารดาและพี่น้อง ตลอดจนได้รับการแนะนำทางการเรียนจากบิดามารดา มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน

มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนในระดับที่แตกต่างกัน สามารถส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วย ทั้งนี้เพราะว่าถ้า นักศึกษา กับเพื่อนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ก็ย่อมที่จะให้ความช่วยเหลือ พึ่งพาอาศัยกันในการเรียน มีการแสดงความเป็นห่วงเป็นใย เอื้ออาทรต่อกัน มีความไว้วางใจจนสามารถปรึกษาปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียนได้ ทำให้ภายในห้องเรียนมีบรรยากาศของความรักใคร่สมัครสมานสามัคคี ปัจจัยเหล่านี้ย่อมส่งผลดีต่อการเรียนรู้จนส่งผลให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีกว่า นักศึกษาที่มีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเป็นไปในบรรยากาศที่ไม่ดี ดังที่ แกริสัน (Garison. 1965 : 297) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไว้ว่า เพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตวัยรุ่น เนื่องจากเป็นวัยที่มีการพัฒนาการเรียนรู้ออกไปพร้อมกับบุคคลอื่นที่อยู่ในวัยเดียวกัน ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน และอัลแมน (เมตตา จินดารักษ์. 2525 : 11 ; อ้างอิงจาก Ulman. 1957) ที่ระบุว่า วัยรุ่นที่มีปัญหา สัมพันธภาพกับเพื่อน จะมีปัญหาทางการเรียนและปัญหาด้านอารมณ์ ทำให้ผลการเรียนไม่ดี จะมีอารมณ์ตึงเครียดและไม่มีความสุข สอดคล้องกับเดวิด (David. 1971 : 5789-A) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง

กว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นต่ำ และจู่ไร ชุมรุม (2526 : 176) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมในกลุ่มเพื่อนนิสิต นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมทางสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิต นักศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ได้ดีที่สุด ได้แก่ บุคลิกภาพที่สามารถอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 4.30 ดังที่ แอลพอร์ต (ศิริลักษณ์ ต้นชัยสวัสดิ์. 2535 : 52 ; อ้างอิงจาก Allport. 1980) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพเป็นหน่วยรวมของระบบร่างกายและจิตใจ ภายในตัวบุคคล ซึ่งบุคลิกภาพนี้จะทำหน้าที่กำหนดลักษณะพฤติกรรมและความนึกคิดของบุคคล สอดคล้องกับ เนตรชนก พุ่มพวง (2546 : 72) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการมุ่งอนาคตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า บุคลิกภาพสามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ เตมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 138) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ พบว่า บุคลิกภาพสามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ชัชลินี จุงพิวัฒน์ (2547 : 74)

ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า บุคลิกภาพสามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านบุคลิกภาพแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เป็นปัจจัยที่มาจากตัวนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่

ดังนั้น เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพดีขึ้น ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ผู้สอน ฝ่ายแนะแนว รวมทั้งผู้ปกครองของนักศึกษา ควรร่วมมือกันดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียนและความภาคภูมิใจในการเรียน ให้กับนักศึกษา

2. สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบุคคลอื่น

3 จัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แนะและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ซึ่งนอกจากจะส่งผลดีทางจิตใจแก่นักศึกษาแล้ว ยังช่วยให้ศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นได้ด้วย

ข้อเสนอเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมนอกเหนือจากปัจจัยที่ได้ศึกษาไปแล้ว เช่น ยุทธวิธีทางการเรียน ลักษณะการมุ่งอนาคต ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค (A.Q.) และสภาพทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหรือไม่ เพียงใด

.....

บรรณานุกรม

- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). **วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จุไร ชุมชุม. (2526). **สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัชลินี จุงพิวัฒน์. (2547). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2540). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต เทคนิครุงเทพ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวพร เขิดฉาย. (2545). **การศึกษาความเชื่อในความสามารถของตนเองในการเลือกเรียนกลุ่ม วิชาการขายในสาขาวิชาพณิชยการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนตรชนก พุ่มพวง. (2546). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และคนอื่น ๆ. (2530). **รายงานการวิจัยเรื่อง ประเมินผลประสิทธิภาพ ทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประกอบ คู่ปรัดน์. (2530). **ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา**. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). **การวัดผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เมตตา จินดาร์ักษ์. (2525). **ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา พุ่มเล็ก. (2533). **การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริลักษณ์ ต้นชัยสวัสดิ์. (2535). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สมพิศ ไชยกิจ. (2536). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนารี เตชะโชควิวัฒน์. **ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543, กุมภาพันธ์). **“การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก”** *ไทยโพสต์*. หน้า 13.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- Davis, Ella Michelle. (1999). **“An Investigation of Self-Efficacy and Achievement Facilitation For Undergraduate Students,”** *Dissertation Abstracts International*. 60 : 152.
- David, Arthur Decoster. (1971, May). **“Some Effects of Different Classroom Conditions upon Interpersonal Relationship Personal Adjustment and achievement for College Freshmen,”** *Dissertation Abstracts International*. 31 : 5789-A.

- Friedman, M., and R.H. Roseman. (1974). "Behavior Pattern and Coronary Angiographic Findings," *Journal of the American Medical Association*. 240 : 164.
- Garrison, Karl C., Albert, J. Kingston and Arthurs, S. McDonald. (1965). *Educational Psychology*. Bombay : Vakils.
- Good, Carter V., and others. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill, Inc.
- Gouldner, Alvin W., and Helen P. Gouldner. (1963). *Modern Sociology*. Harcourt. Brase and World, Inc.
- McClelland, David C., and others. (1953). *The Achievement Motives*. New York : Applentoncenture Groffs Ing.
- Russell, Ivan L. (1969, February). "Motivation for School Achivement : Measurementant Validition," *The Journal of Education Research*. 62 : 236-266.
- Strube, Michael J., and Susan M. Boland. (1968, February). "Post Performance Attributions and Task Persistance Among Type A and B Individuals," *Journal of Personality and Social Psychology*. 50(2) : 413-420.
- Weiner, Bernard. (1972, Spring). "Attribution Theory Achievement Motivation and Educational Process," *Review of Education Research*. 42 : 203-215.